

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/42/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622200894
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4622200894.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a členov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Vladimíra Pribulu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa matky: Q. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., G. XXXX/XX, právne zastúpená JUDr. Zuzanou Valaskou, advokátkou so sídlom Topoľčany, Škultétyho 6, IČO: 42 208 602, a otca: O. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., J. Q. XXXX/X, právne zastúpený JUDr. Pavlom Vöröšvárym, advokátom so sídlom Topoľčany, Škultétyho 1597/7, IČO: 41 779 592, o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 9. júna 2022, č. k. 10P/73/2022-72, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Topoľčany ako súd prvej inštancie podľa § 12 zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ a § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) rozsudkom zo dňa 9. júna 2022, č. k. 10P/73/2022-72 rozhodol tak, že: I. Súd návrh zamietá. II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a § 52 CMP.

3. Prvoinštančný súd uviedol, že otec sa návrhom doručeným súdu dňa 21.04.2022 domáhal zníženia výživného na mal. O. W., nar. XX.XX.XXXX. Návrh zdôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/94/2020-108 zo dňa 22.09.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 05.10.2020, bolo jeho manželstvo s matkou maloletej rozvedené a mal. O. bola na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky, on ako otec bol zaviazaný platením výživného v sume 330 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku o rozvode. Od poslednej úpravy výživného došlo na jeho strane k podstatnej zmene pomerov. V čase vynesenia uvedeného rozsudku pracoval ako zamestnanec spoločnosti ZKW a poberal mzdu cca 2000 eur mesačne, súd túto v konaní zistil presne a teda si skutkový stav ustálil. Súd túto skutočnosť bral do úvahy najmä pri určení výšky výživného, ako najrelevantnejšiu zistenú skutočnosť. V tomto čase už nastala dôležitá zmena v jeho pomeroch a to, že od dňa 28.03.2022 je nezamestnaný. Jeho pracovný pomer bol ukončený dohodou so zamestnávateľom zo dňa 28.03.2022. V tomto čase je bez pracovného pomeru. Ďalej uviedol, že keďže nie je schopný platiť súdom stanovené výživné, nakoľko toto nezodpovedá jeho súčasným možnostiam a majetkovým pomerom, žiada, aby mu súd znížil vyživovaciu povinnosť a to v zmysle vyššie uvedeného na sumu 80 eur mesačne. Poukazuje

tiež na ustálenú súdnu prax, v zmysle ktorej by mala byť výška výživného určená s prihliadnutím na jeho zárobkové pomery vo výške cca 20% z výšky jeho príjmov. Na základe uvedeného žiada, aby súd po vykonanom dokazovaní jeho návrhu vyhovel a znížil vyživovaciu povinnosť otca na mal. O. zo sumy 330 eur na sumu 80 eur mesačne s účinnosťou od dátumu podania návrhu. K návrhu priložil Dohodu o skončení pracovného pomeru.

4. Otec v podaní zo dňa 25.05.2022 uviedol, že podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ktoré v prílohe predkladá, sa podpora vypočítava ako 50 % z denného vymeriavacieho základu. V jeho prípade je to 74,4987 eur/deň, takže, ak má mesiac 30 dní, tak to je 1117,48 eur/mesiac, a ak 31 dní, tak je to 1154,30 eur na mesiac, čo je dočasný stav po dobu trvania podpory v nezamestnanosti, avšak už tento stav je zmena v podobe značne nižšieho príjmu oproti stavu v čase poslednej úpravy výživného. Uviedol rozpis svojich aktuálnych mesačných výdavkov a to: poistenie osobných vecí a karty 3,99 eur, náklady na byt 143 eur (platba správcovi), 31 eur platba elektrina, byt TV signál + internet 32,06 eur, životná poisťka rodiny 55 eur, splátka úveru Cetelom 13,21 eur, úverová splátka hypotéka 209,83 eur + 22,31 eur, platba za telefón 35,66 eur. Rozpis ďalších výdavkov: poplatok mestu za odvoz smetí 104 eur ročne (platené v splátkach), poistenie bytu 14,77 eur (štvrtročne), poistenie ČSOB, a. s. 29,57 eur (štvrtročne), daň z nehnuteľnosti 14,39 eur ročne. Rozpis aktuálnych mesačných výdavkov na osobnú spotrebu: odevy 40-50 eur, kozmetika 30 eur, strava cca 200 eur, voľnočasové aktivity 50-60 eur, možno viac, PHM 50-70 eur. Priložil výpis z účtu, rozhodnutie Sociálnej poisťovne a oznámenie úradu práce o zaradení občana do evidencie uchádzačov o zamestnanie.

5. Na pojednávaní konanom dňa 09.06.2022 otec uviedol, že na podanom návrhu trvá, matka uviedla, že s návrhom nesúhlasí, pretože podľa jej názoru nedošlo k podstatnej zmene pomerov objektívneho charakteru, ktorá by odôvodňovala zmenu výživného. Náklady na maloletú od rozvodu stúpili. Podľa jej informácií bol otcov pracovný pomer skončený z dôvodu slabých výkonov, neplnenia si pracovných povinností, hrubého porušenia pracovnej disciplíny - bol pod vplyvom alkoholu na pracovisku. Išlo o vedomé konanie dospeléj osoby, ktorá je zaviazaná výživným. Má za to, že k plneniu si pracovných povinností aj vyživovacej povinnosti mal otec pristupovať zodpovedne. Tiež má informáciu, že otec dobrovoľne nastúpil na protialkoholické liečenie jeden piatok, následne hneď nasledujúci pondelok odišiel. Alkohol bol aj hlavnou príčinou rozvodu. Pomery na strane otca podľa jej názoru treba vyhodnotiť tak, že sa dobrovoľne vzdal zárobkového a majetkového prospechu.

6. Otec k tvrdeniam matky uviedol, že je pravdou, že v práci nafúkal, bolo to 28.03.2022, nafúkal 0,4 promile asi o desiatej, ku kontrole došlo tak, že ho niekto udal, mal vypité pivo, vypil ho večer. Na protialkoholické liečenie do Psychiatrickej nemocnice vo Veľkom Záluží nastúpil v piatok dňa 08.04.2022, bol tam do 11.04.2022, podmienky tam boli neznesiteľné, bol na akútnom oddelení. Momentálne sa ambulantne lieči u Dr. Martinů a Dr. Zitovej, nepije, nemôže, lebo berie tabletky. Na Úrade práce má otvorený účet na portáli, hľadá si prácu. Aktuálne ponuky práce z ÚPSVaR sa mu neoplatia, lebo je tam nízky plat.

7. Kolízny opatrovník odporučil návrh otca na zníženie výživného zamietnuť.

8. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov a obsahu pripojených spisov a zistil že, rozsudkom č. k. 9P/94/2020-108 zo dňa 22.09.2020, Okresný súd Topoľčany manželstvo rodičov maloletej rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné na maloletú O. vo výške 330 eur mesačne. Styk otca s maloletou sa neupravoval. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 05.10.2020. V čase poslednej úpravy výživného bol otec maloletej zamestnancom spoločnosti ZKW Krušovce ako vedúci expedičných skladov, príjem mal cca 1600 eur mesačne. Matka maloletej bola zamestnaná v Hyza a.s. Topoľčany ako pokladník, priemerný mesačný príjem mala cca 700 eur mesačne. V čase poslednej úpravy výživného rodičia spolu hospodárili. Hradili nasledovné výdavky: úver SLSP v sume 240 eur mesačne, nájom 179 eur mesačne, 44 eur mesačne elektrina, 55 eur mesačne rodinné poistenie, 21 eur mesačne životná poisťka matky, poistenie OMV 25 eur štvrtročne, splátky sušičky 30 eur mesačne, mobilné telefóny 97 eur mesačne, kde bola zahrnutá aj splátka za mobilný telefón otca, matky a dieťaťa, 14 eur štvrtročne poistenie domácnosti, 30 eur mesačne satrio a internet, sporenie maloletej 15 eur mesačne, oblečenie maloletej cca 50 eur mesačne, pohonné hmoty cca 100 eur mesačne.

9. Maloletá O. mala v čase poslednej úpravy výživného 13 rokov, navštevovala ZŠ I. v E.. Stravovala sa v škole, rodičia hradili zábezpeku 30 eur ročne. Maloletá navštevovala výtvarný krúžok, kde rodičia hradili 10 eur mesačne a bola prihlásená na fotografiu v ZUŠ v E.. Obidvaja rodičia mali vyživovaciu povinnosť len k maloletej O..

10. Otec je aktuálne od 19.04.2022 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie a od uvedeného dátumu má nárok na dávku v nezamestnanosti vo výške 50% denného vymeriavacieho základu 74,4987 eur na obdobie šiestich mesiacov. Jeho aktuálne výdavky sú poistenie osobných vecí a karty 3,99 eur, náklady na byt 143 eur (platba správcovi), 31 eur platba elektrina, byt TV signál + internet 32,06 eur, životná poisťka rodiny 55 eur, splátka úveru Cetelem 13,21 eur, úverová splátka hypotéka 209,83 eur + 22,31 eur, platba za telefón 35,66 eur, poplatok mestu za odvoz smetí 104 eur ročne (platené v splátkach), poistenie bytu 14,77 eur (štvrtročne), poistenie ČSOB, a. s. 29,57 eur (štvrtročne), daň z nehnuteľnosti 14,39 eur ročne, odevy 40-50 eur, kozmetika 30 eur, strava 150- 200 eur, voľnočasové aktivity 50-60 eur, možno viac, PHM 50-70 eur. Matka je aktuálne od 12.10.2021 poberateľkou invalidného dôchodku, ktorý jej bol priznaný v sume 491,10 eur mesačne a od 1. januára 2022 v sume 497,50 eur mesačne. V súčasnosti pracuje v spoločnosti HYZA a.s., na pracovnej pozícii pokladníčka so základnou mesačnou mzdou 900 eur. Z podania správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, zo dňa 09.05.2022 vyplýva, že ku dňu podania správy boli evidované tri voľné pracovné miesta v okrese Topoľčany zodpovedajúce otcovej kvalifikácii s hodinovou mzdou 6 eur alebo mesačnou mzdou 810 eur. Z podania správy bývalého zamestnávateľa otca spoločnosti ZKW zo dňa 12.05.2022 má súd preukázané, že otcovo pracovné nasadenie bolo priemerné. Častokrát ho pri výkone práce bolo potrebné usmerňovať a tiež jemu pridelené úlohy kontrolovať, či boli vykonané správne a podľa daných požiadaviek. Prístup k riešeniu problémov bol tiež priemerný. Chýbal mu častokrát proaktívnejší prístup.

11. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný. Pri určovaní výšky výživného súd posudzoval, či u účastníkov konania došlo k zmene pomerov, pričom na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že od poslednej úpravy nedošlo k zmene pomerov posudzovaných osôb takým spôsobom, ktorý by odôvodňoval zmenu výšky vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa. Otec bol zamestnaný v spoločnosti ZKW s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 1760 eur. Podľa vyjadrenia samotného otca k ukončeniu pracovného pomeru došlo po tom, ako mu namerali zostatkový alkohol na pracovisku. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Uvedenú situáciu súd vyhodnotil tým spôsobom, že išlo o vzdanie sa otca výhodnejšieho zamestnania, ktoré mal a v ktorom dosahoval taký príjem, z ktorého mohol bez problémov platiť súdom určené výživné (na výške ktorého sa s matkou v konaní o rozvod ich manželstva dohodli). Z tohto dôvodu súd nemohol prihliadať na to, že sa otec stal nezamestnaným a preto ani nemohol konštatovať takú zmenu pomerov na strane otca, ktorá by mohla byť dôvodom pre zníženie výživného. Pokiaľ otec svojím konaním prišiel o zamestnanie a pravidelný príjem, uvedená skutočnosť má za následok, že súd neprihliadol na takto zmenenú situáciu otca, do ktorej sa dostal sám, dobrovoľne, svojím nezodpovedným prístupom k plneniu pracovných povinností a v nadväznosti na to potom aj k plneniu svojej zákonnej vyživovacej povinnosti. Účelom ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine je chrániť oprávnených práve pred takýmito situáciami, keď povinný sa bez dôležitého dôvodu vzdá výhodnejšieho zamestnania. Prítomnosť na pracovisku pod vplyvom alkoholu iste nie je dôležitým dôvodom ani ospravedlňujúcim dôvodom, na ktorý by súd pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti povinného rodiča mal prihliadať.

12. Po takto vyhodnotených výsledkoch vykonaného dokazovania súd návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol.

13. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

14. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorý uviedol, že prvoinštančný súd na základe správne vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Výživné malo byť určené vo výške 20 % zo sumy 810 EURO, a teda sumu 162 EURO. Zo správy zamestnávateľa sa dá vyvodiť, že zamestnávateľ mal pocit, že on nemá požadované kvality na jeho pracovnú pozíciu, a preto

prišiel o zamestnanie. Jeho pracovné nasadenie bolo dlhodobé na rovnakej úrovni. Nesúhlasí s tým, že sa vzdal práce bez dôležitého dôvodu. Nesúhlasí so záverom súdu, že sa do stavu nezamestnanosti dostal dobrovoľne. Je mu ľúto, že prišiel o zamestnanie. Prítomnosť alkoholu bol aj jedným z dôvodov rozvodu ich manželstva, takže v tomto ohľade sa jeho chovanie nezmenilo. V tomto čase abstínuje. Prítomnosť alkoholu na pracovisku sa nedá ospravedlniť, ale na druhej strane sa ambulantne lieči. Momentálne nemá príjem v takej výške, aby mohol platiť určené výživné.

15. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka tak, že s podaným odvolaním otca nesúhlasí. Bolo potrebné skúmať, či k zmene pomerov došlo z dôvodu vlastného zavinenia povinnej osoby z výživného, čo sa aj podľa názoru matky preukázalo. Relevantné bolo, že otec prišiel o zamestnanie v dôsledku požívania alkoholu. Išlo o zavinené správanie povinného rodiča. Navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť.

16. Kolízny opatrovník sa v odvolacom konaní nevyjadril.

17. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s ust. § 378 ods. 1 CSP preskúmal rozsudok prvoinštančného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 65 CMP, pričom nebol viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle § 66 CMP, odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli krajského súdu a na webovej stránke krajského súdu najmenej päť dní pred jeho vyhlásením a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je na mieste ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdiť.

18. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

19. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

20. Súd prvej inštancie vykonal na účely rozhodnutia predmetným rozsudkom dostatočné dokazovanie, a teda skutkový stav zistil v relevantne potrebnom rozsahu, pričom výrokom rozsudku rozhodol vecne správne, preto ho odvolací súd ako vecne správny podľa § 387 ods. 2 CSP potvrdil. Odvolací súd poukazuje aj na správne právne posúdenie.

21. Záver odvolacieho súdu o potrebe potvrdiť napadnutý rozsudok pramení zo správneho záveru súdu prvej inštancie o tom, že bolo potrebné prihliadnúť na ustanovenie § 75 ods. 1 zákona o rodine, pretože osoba povinná z výživného (otec) sa vzdala bez dôležitého dôvodu zamestnania.

22. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti, vzhľadom na odvolacie dôvody otca konštatuje, že v tomto prípade bolo potrebné urobiť zo skutkového zistenia straty zamestnania v dôsledku prítomnosti na pracovisku pod vplyvom alkoholu, a následného skončenia pracovného pomeru záver, že otec stratu príjmu v dôsledku straty zamestnania zavinil sám bez dôležitého dôvodu (ospravedliteľného dôvodu). Odvolací súd nevyučuje, že tento stav nemusí trvať „večne“, pretože sa otec vyslovil, že sa podrobuje liečbe z alkoholovej závislosti, pričom v nasledujúcom období, pokiaľ vyvinie potrebnú aktivitu pre nové zamestnanie a nové usporiadanie skutkového stavu subjektov vyživovacieho vzťahu, ktoré prekryje zavinenu stratu zamestnania a príjmu, bude možné uvedený stav prehodnocovať.

23. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP (Civilný mimosporový poriadok) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

25. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).